

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2024. № 12.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.12.61>

УДК 336

М. А. Гапонюк,

*к. е. н., професор, професор кафедри фінансів імені Віктора Федосова,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-1541-0307>*

Т. М. Бороденко,

*к. е. н., доцент кафедри фінансів імені Віктора Федосова,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-3202-5491>*

В. В. Савойський,

*аспірант кафедри фінансів імені Віктора Федосова,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ORCID ID: <http://orcid.org/0009-0006-8097-2935>*

ВПЛИВ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ В УКРАЇНІ

М. Haponiuk,

*PhD in Economics, Professor, Professor of the Department of Finance named
after Viktor Fedosov,*

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

T. Borodenko,

*PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance named after
Viktor Fedosov, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman*

V. Savoiskyi,

*Postgraduate student of the Department of Finance named after Viktor Fedosov,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman*

THE IMPACT OF FINANCIAL TECHNOLOGIES ON THE ACTIVITIES OF BANKS IN UKRAINE

У статті визначено, що розвиток фінансових технологій (ФінТех) значно впливає на банківський сектор України, сприяючи цифровізації, підвищенню ефективності та доступності фінансових послуг. Окреслено фактори, які сприяли стрімкому зростанню ФінТех в Україні. Розглянуто сучасний стан банківської сфери України, переваги та недоліки використання ФінТех-рішень, вплив COVID-19 та війни на прискорення інтеграції цифрових сервісів. Встановлено, що щороку попит клієнтів на фінтех-послуги зростає, тому банкам доцільно співпрацювати з фінтех-компаніями для залучення нових користувачів. Перспективним напрямом є розвиток блокчейн-технологій, які докорінно змінюють підхід до фінансових операцій завдяки високій швидкості, глобальному охопленню та низьким комісіям.

Висвітлено ключові аспекти регуляторної політики та перспективи інтеграції інновацій у фінансову систему. Наголошено на важливості гармонійної співпраці держави, бізнесу та суспільства для забезпечення сталого розвитку галузі. Стаття підкреслює необхідність інвестицій у ФінТех для посилення конкурентоспроможності України на глобальному ринку та окреслює напрями розвитку Фінтех в Україні.

The article identifies that the development of financial technologies (FinTech) has a significant impact on Ukraine's banking sector, contributing to digitalization, improving efficiency, and increasing the accessibility of financial services. It outlines the factors driving the rapid growth of FinTech in Ukraine. The current state of the Ukrainian banking sector is reviewed, highlighting the advantages and disadvantages of FinTech solutions, as well as the effects of COVID-19 and the war on accelerating the integration of digital services. The implementation of open banking, remote services, blockchain technologies, and the BankID system is analyzed. It is established that the demand for FinTech services grows annually, making it advisable for banks to cooperate with FinTech companies to attract new customers.

A promising direction is the development of blockchain technologies, which fundamentally transform financial operations through high speed, global reach, and low fees. The analysis of financial technology development in major Ukrainian banks shows that PrivatBank is the leader in technological integration. The second position is held by another state-owned bank, Oschadbank, followed by Monobank, Raiffeisen Bank, and Ukrgasbank. Among these, Monobank is noted for its most user-friendly app for individuals, Raiffeisen Bank for its convenience in serving business clients, and Ukrgasbank for its promotion and accessibility of eco-loans.

Key aspects of regulatory policy and prospects for integrating innovations into the financial system are highlighted. The importance of harmonious cooperation among the government, businesses, and society to ensure sustainable industry development is emphasized. Special attention is given to the role of financial technologies in combating the shadow economy and improving the financial literacy of the population. The article emphasizes the need for investments in FinTech to enhance Ukraine's competitiveness in the global market and outlines the key directions for FinTech development in Ukraine. These include scaling open banking based on API technologies, integrating blockchain solutions into the public sector (particularly for electronic document management and smart contracts), and improving payment systems to promote cashless transactions.

Ключові слова: *фінансові технології, ФінТех, банківський сектор, цифровізація, відкритий банкінг, блокчейн, BankID, регуляторна політика, інновації.*

Keywords: *financial technologies, FinTech, banking sector, digitalization, open banking, blockchain, BankID, regulatory policy, innovations.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Сучасний світ стрімко змінюється під впливом цифрових технологій, і фінансова сфера не стала винятком. В Україні фінансові технології (ФінТех)

демонструють стрімкий розвиток, який створює нові можливості для економіки, одночасно висуваючи виклики для регуляторної системи. Фінтех охоплює широкий спектр інноваційних рішень, таких як мобільні платежі, онлайн-кредитування, блокчейн, криптовалюти, цифрові банківські послуги та регтех (технології регулювання). В Україні цей сектор є одним із найбільш динамічних у Східній Європі. Ринок фінтеху приваблює іноземні інвестиції та створює нові робочі місця, сприяючи економічному зростанню.

Сучасні комп'ютерні та інформаційні технології відкривають нові можливості для обробки великих обсягів даних, прогнозування та моделювання, що враховують численні фактори. Це стало можливим завдяки активному використанню програмних рішень у фінансовій сфері. Інноваційні інструменти, такі як аналітика бізнесу, штучний інтелект, хмарні технології та управління великими даними, дозволяють фінансовим компаніям підвищувати ефективність управління та зміцнювати позиції на ринку. Ринок фінансових технологій демонструє швидке зростання, і, за прогнозами, до 2028 року обсяг інвестицій у FinTech досягне 335,2 мільярда доларів США, що відповідає середньорічному приросту в межах 19–25%.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання розвитку ФінТех викликають значну зацікавленість серед науковців. Обушний С. зі співавторами здійснили оцінку поточного стану фінтехринку в Україні, з фокусом на завданнях, що стоять перед урядом під час фінансової кризи, та швидкому впровадженню фінансових технологій. У статті В'язового С. здійснено всебічний аналіз і оцінку впровадження фінансових технологій в Україні та їхнього впливу на розвиток безготівкових розрахунків. Руденко З.М. описує взаємодію ФінТех із банківськими установами, зокрема щодо правового регулювання та здійснення пруденційного нагляду центральним банком країни.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета - дослідити вплив фінансових технологій на банківський сектор України

шляхом оцінки сучасного стану банківської сфери під його впливом, а також розгляду проблем, перспектив у сфері фінансових технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Сучасні технологічні тенденції відкривають нові перспективи для користувачів і вдосконалюють вже наявні процеси. Це стосується, зокрема, зменшення затримки передачі даних у потокових сервісах та кіберспорті, а також впровадження автоматизації у виробництво. Однак інновації спрямовані не лише на потреби бізнесу чи окремих користувачів, але й на держави, які активно застосовують останні технологічні розробки.

Україна демонструє прогресивний розвиток, піднявшись із 47-го на 45-е місце серед 131 країни в рейтингу Глобального індексу інновацій. Особливо виділяється покращення у сфері освіти, де позиції України зросли на 20 пунктів, та в галузі високотехнологічних досліджень і розробок, де зафіксовано зростання на 10 пунктів. Ці позитивні тенденції свідчать про значний потенціал України та її готовність впроваджувати новітні технологічні рішення.

За останні п'ять років фінансовий сектор України суттєво просунувся у сфері фінансових технологій, що стало можливим завдяки значній сукупності сприятливих факторів [1,с.7]. Зокрема: розширення процесів цифровізації на міжнародному рівні; як результат глобальної економічної кризи, що почалася в 2008 році; збільшення конкуренції на фінансових ринках; прагнення до інновацій та високі вимоги до зручності, якості та швидкості отримання інформації; карантинні обмеження, пов'язані з поширенням COVID-19. У зв'язку цим на українському фінансовому ринку з'явилися нові учасники, які не є комерційними банками, а організаціями, що виконують традиційні банківські функції, пов'язані з платежами та грошовими переказами.

Переваги та недоліки використання фінтеху наведені в Таблиці 1. Основні переваги включають: ефективність і швидкість, доступність, нові фінансові продукти, зручність. Недоліки можуть бути такими: кібербезпека, нерівний доступ, проблеми з конфіденційністю, регуляторні аспекти.

Таблиця 1. Переваги та недоліки використання ФінТех

Переваги	Недоліки
Ефективність і швидкість: Використання технологій дозволяє здійснювати фінансові операції швидше та ефективніше, скорочуючи час обробки та роблячи процеси оплати більш автоматизованими.	Кібербезпека: Розвиток технологій також означає збільшення загроз кібербезпеки, оскільки фінансові дані стають більш уразливими до кібератак та крадіжок.
Доступність: Фінансові послуги стають більш доступними для широкого кола користувачів завдяки мобільним додаткам, онлайн-платформам та іншим інноваційним інструментам	Нерівність у доступі: Не всі користувачі мають однаковий рівень доступу до технологій, що може створювати нерівність у використанні фінансових послуг.
Нові фінансові продукти: ФінТех створює нові типи фінансових продуктів, які можуть бути більш персоналізованими та задовольняти потреби конкретних клієнтів.	Проблеми конфіденційності: Збільшення обміну даними та інформацією може створювати проблеми конфіденційності та витоку конфіденційної інформації.
Зручність: Використання ФінТех робить фінансові операції більш зручними, дозволяючи клієнтам здійснювати транзакції з будь-якого місця та у будь-який час.	Регуляторні аспекти: Швидкий розвиток технологій у сфері фінансів вимагає відповідних регуляторних механізмів та змін у законодавстві для забезпечення захисту користувачів та ефективного функціонування ринку.

Джерело: побудовано на основі [2, с.63; 3]

Згідно з дослідженнями, в Україні працює понад 100 фінтех-компаній, серед яких такі лідери, як Monobank, Privat24, Fintech Band. Їхній успіх є прикладом того, як технології здатні трансформувати традиційні фінансові послуги.

Ефективне регулювання є ключовим для розвитку фінтеху. В Україні основні регуляторні органи, такі як НБУ, НКЦПФР, працюють над створенням умов для розвитку інновацій, забезпечуючи водночас стабільність фінансової системи.

Державні органи, які займаються регулюванням фінансового ринку, працюють над створенням законодавчої бази для гармонійного розвитку українських фінтех-компаній. Національний банк України затвердив Стратегію розвитку фінансових технологій до 2025 року, яка спрямована на формування повноцінної фінтех-екосистеми з сучасними фінансовими продуктами та зручними цифровими послугами.

Основні складові цієї Стратегії включають:

- запуск регуляторної «пісочниці» для оперативного тестування інноваційних рішень;
- підвищення рівня фінансової обізнаності серед громадян і бізнесу та їх активне залучення до процесів;
- розвиток освітньої бази з акцентом на відкритий банкінг [4].

Ефективна реалізація Стратегії значною мірою залежатиме від ініціатив Національного банку, таких як впровадження дистанційної ідентифікації, реалізація директиви PSD2, забезпечення швидких платежів і посилення кібербезпеки. Проте Стратегія втратила актуальність у зв'язку із затвердженням нової Стратегії розвитку фінансового сектору України у 2023 році, оскільки під час її створення були враховані та інтегровані цілі й заходи, спрямовані на розвиток фінтеху.

З точки зору належного правового регулювання, поява нових бізнес-моделей у сфері ФінТех створює все більші виклики для традиційних банків. Стандарти банківської діяльності та вимоги нагляду мають бути адаптовані до нових інновацій, при цьому зберігаючи відповідні пруденційні норми. У зв'язку з цим Базельський комітет з банківського нагляду оприлюднив консультативний документ, у якому визначено 10 основних спостережень та відповідних рекомендацій щодо питань нагляду, які мають бути розглянуті банками та банківськими наглядовими органами [5,с.69].

Національний банк України поділився своїм баченням щодо диджиталізації банківського сектору в 2022 році. Згідно з дослідженням, на той час 84% банків, що працюють в Україні, мали власні мобільні додатки, які надавали доступ до різноманітних онлайн-сервісів. Ще більше банків, а саме 92%, використовували інтернет-банкінг, і 95% забезпечували можливість проведення онлайн-транзакцій [6]. Повномасштабне вторгнення значно прискорило ці процеси, оскільки багато українців змушені були залишити країну через війну. Це збільшило попит на віддалені послуги, і, відповідно, показники зросли: 93% банків запустили мобільні додатки, 96%

пропонують послуги онлайн-банкінгу, а 99% забезпечують можливість здійснення онлайн-платежів.

Аналізуючи загальні дані про кількість клієнтів і відкритих ними рахунків за період з 2021 по 2023 рік, можна побачити зростання: кількість рахунків збільшилася з 160,2 млн до 185 млн, а число клієнтів зросло з 79,4 млн до 82 млн. Зростання спостерігається як серед фізичних осіб, так і серед підприємств. Цікаво, що станом на 1 січня 2024 року з 3,3 млн юридичних осіб 2,92 млн обслуговуються дистанційно, що становить 89,15% усіх підприємств. Для порівняння, у 2022 році лише 77,9% юридичних осіб користувалися онлайн-сервісами, що свідчить про значне зростання цього показника. Детальніше це можна побачити на рис. 1.

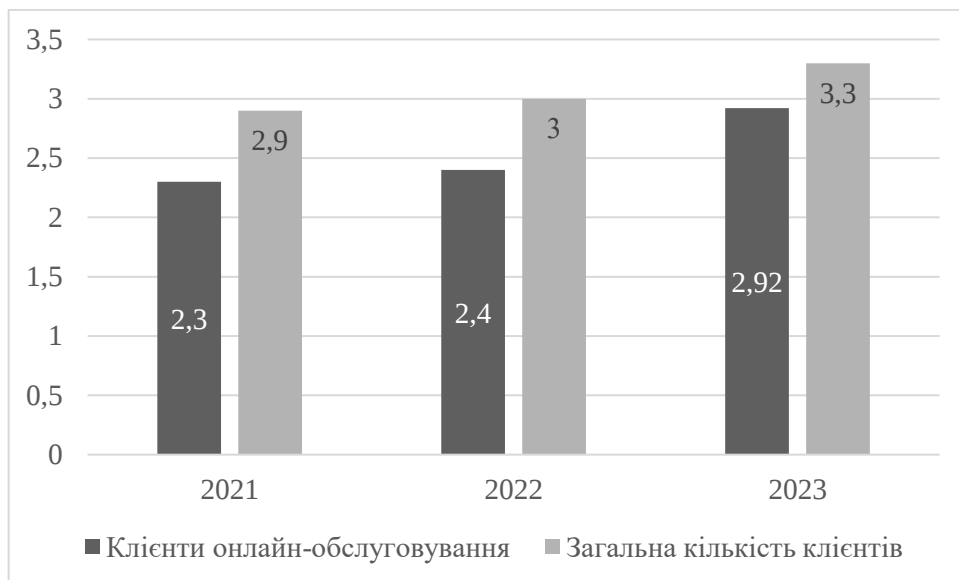

Рис. 1. Кількість клієнтів кількості клієнтів банків – суб'єктів господарювання та клієнтів на онлайн-обслуговуванні за 2021-2023 рр., млн ос.

Джерело: побудовано на основі [7]

На рис. 2. видно, що з 78,4 млн клієнтів-фізичних осіб дистанційне обслуговування обрали 62,29 млн користувачів, що становить 79,47% від загальної кількості. Порівняно з 2022 роком, кількість користувачів онлайн-сервісів зросла на 11,77%, що свідчить про позитивну динаміку у розвитку фінтеху в Україні.

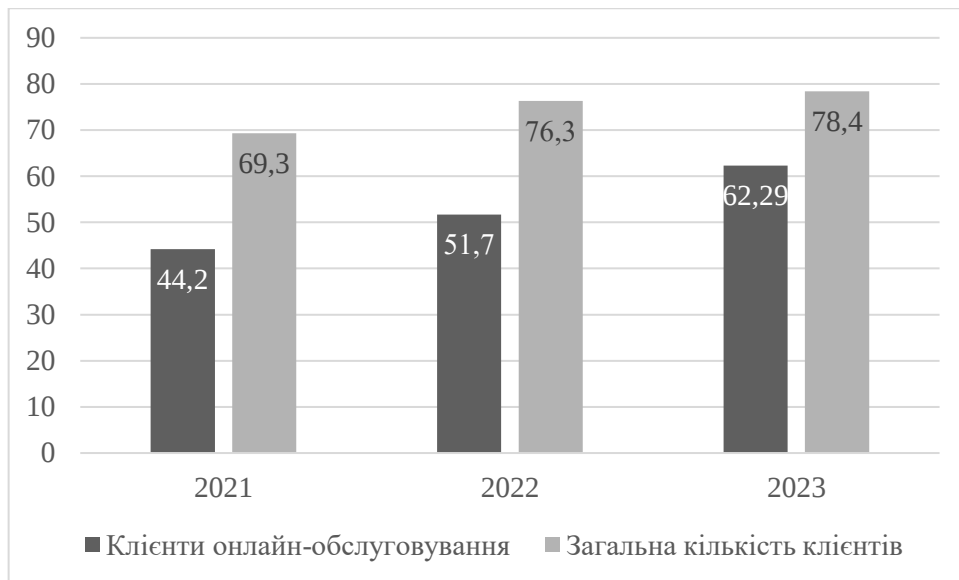

Рис. 2. Кількість клієнтів банків – фізичних осіб та клієнтів онлайн обслуговування за 2021-2023 рр.

Джерело: побудовано на основі [7].

Ця інформація демонструє, що щороку попит клієнтів на фінтех-послуги зростає, тому банкам доцільно співпрацювати з фінтех-компаніями для залучення нових користувачів.

Аналізуючи вплив фінансових технологій на банківський сектор, варто звернути увагу на національну систему BankID. Вона забезпечує швидку передачу особистих даних від банківських установ до постачальників послуг, зокрема державних органів, банків, інших фінансових організацій і комерційних компаній.

Зручність системи полягає в тому, що клієнтам не потрібно проходити додаткову реєстрацію — достатньо мати рахунок у банку, який є учасником цієї системи. За допомогою цієї технології, наприклад, можна швидко поповнити мобільний рахунок Vodafone. Для детальнішого аналізу пропонуємо розглянути таблицю 2.2, де наведено порівняльні показники успішності.

Таблиця 2. Показники діяльності системи BankID в 2020-2023 роках

Роки	Успішні ідентифікації, млн шт	Учасники системи	
		Надавачі послуг	Банк-ідентифікатор
2020	7,6	32	26
2021	30,2	92	39
2022	32,8	96	41
2023	42,9	97	38
1 кв.2024	16,1	104	38

Джерело: узагальнено на основі даних [7] .

З таблиці 2 можна побачити, що кількість успішних ідентифікацій щороку значно зростала, підвищившись на 47% з моменту запуску проєкту до першого кварталу 2024 року. Особливо помітний стрибок відбувся у 2021 році, коли через вплив пандемії COVID-19 цей показник зріс майже вчетверо. У цей період також суттєво збільшилася кількість учасників системи — на 73 одиниці. У 2024 році кількість банків, що беруть участь у системі, залишилася на рівні попереднього року, що свідчить про стійкість українських банківських установ в умовах війни. Водночас серед надавачів послуг спостерігалось значне розширення: лише за перший квартал 2024 року система отримала 8 нових абонентів. Така динаміка свідчить про успішність проєкту, адже кількість клієнтів та учасників системи постійно збільшується, що забезпечує доступ до широкого спектра послуг, які можна отримати всього одним натисканням.

Аналізуючи розвиток фінансових технологій у провідних українських банках, звернімо увагу на таблицю 3. Згідно з її даними, лідером за рівнем технологічної інтеграції є ПриватБанк. Друге місце займає ще один державний банк — Ощадбанк. Наступними йдуть Монобанк, Райффайзен Банк та Укргазбанк. Серед них варто виділити Монобанк за найзручніший застосунок для фізичних осіб, Райффайзен Банк — за зручність у роботі з бізнес-клієнтами, а Укргазбанк — за популяризацію та доступність екокредитів.

Таблиця 3 - Залученість фінтех-рішень банків України

	Застосунок для ф.о	Застосунок для ю.о	Платіжна система	Платіжний сервіс	Еквайринг
Приватбанк	+	+	+	+	+
Монобанк	+	-	-	+	+
Райфайзен Банк Аваль	+	+	-	-	+
Ощадбанк	+	+	+	-	+
Укргазбанк	+	-	+	-	+

Джерело: узагальнено на основі даних [8-12]

Фінансові технології створюють серйозну конкуренцію для традиційних банків, змушуючи їх переглядати стратегії залучення клієнтів та забезпечення прибутковості. У сучасних умовах бути просто надійним банком вже недостатньо. Для збереження конкурентоспроможності необхідно інвестувати в новітні технології та залучати висококваліфікованих фахівців, що вимагає значних фінансових витрат. Разом з тим, впровадження фінтех-рішень може знизити операційні витрати й підвищити дохідність банків у перспективі. Проте успішна реалізація таких ініціатив потребує грамотного підходу, адже лише інтеграція фінансових технологій без належного планування не гарантує позитивних результатів.

Крім того, фінтех ускладнює вихід нових гравців на банківський ринок і впливає на зміну поведінки клієнтів. Зростання популярності необанків уже сьогодні дозволяє припустити, що кількість візитів до фізичних відділень банків може скоротитися на 40% у найближчі роки [13].

Перспективним напрямом є розвиток блокчейн-технологій, які докорінно змінюють підхід до фінансових операцій завдяки високій швидкості, глобальному охопленню та низьким комісіям. За прогнозами, блокчейн може додати світовій економіці до 1,76 трильйона доларів США у наступні десять років [6].

Якщо говорити про основні аспекти регулювання фінтеху в Україні, то у 2022 почав діяти Закон України «Про платіжні послуги», який запровадив європейські стандарти в сфері платежів. Закон створив правову

основу для функціонування електронних грошей, відкритого банкінгу та нових фінансових послуг.

Регуляція криптовалют досі залишається на етапі формування. Законопроект «Про віртуальні активи» визначає основи використання криптовалют, але ще потребує доопрацювання в контексті оподаткування та інтеграції з глобальними стандартами.

НБУ активно працює над створенням «регуляторних пісочниць», що дозволяють фінтех-компаніям тестувати інноваційні продукти в безпечному середовищі.

Регулятори запроваджують стандарти захисту персональних даних відповідно до GDPR, що підвищує довіру споживачів до цифрових послуг.

Україна стикається з такими викликами: нестача чіткої регуляторної бази для криптовалют і DeFi (децентралізованих фінансів); низький рівень фінансової грамотності населення, що уповільнює адаптацію до нових технологій; необхідність адаптації українських стандартів до вимог ЄС у межах Угоди про асоціацію.

Отже, розвиток фінтеху приваблює іноземних інвесторів. Фінтех відкриває доступ до фінансових послуг для раніше незабезпечених груп населення, зокрема в сільських регіонах. Завдяки мобільним додаткам та онлайн-платформам, мільйони українців отримали можливість користуватися банківськими послугами. Цифровізація платежів сприяє прозорості фінансових операцій, що зменшує масштаби тіньової економіки. Фінтех-рішення автоматизують фінансові процеси, що знижує витрати та підвищує ефективність роботи малого та середнього бізнесу.

У найближчі роки ключовими напрямками розвитку фінтеху в Україні можуть стати:

- Масштабування відкритого банкінгу на основі API-технологій.
- Інтеграція блокчейн-рішень у державний сектор (зокрема, для електронного документообігу та смарт-контрактів).

- Удосконалення платіжних систем для стимулювання безготівкових розрахунків.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Фінансові технології стали потужним інструментом трансформації економіки України. Їхній розвиток залежить від збалансованої регуляторної політики, яка має стимулювати інновації, зберігаючи фінансову стабільність і захист прав споживачів. Інтеграція сучасних технологій у фінансову сферу створює нові можливості для економічного зростання, інвестиційної привабливості та глобальної конкурентоспроможності України.

Українська банківська система все частіше орієнтується на фінтех-рішення та онлайн-послуги. Такий підхід вигідний як для банків, які отримують зростання доходів і скорочення витрат у довгостроковій перспективі, так і для клієнтів, які мають доступ до сучасних та зручних сервісів. Завдяки глобалізації Україна не залишилася осторонь цих процесів і сьогодні є значущим гравцем у сфері ІТ. Іноземці відзначають швидкість і зручність фінансових операцій в українських банках, а також відсутність зайвої бюрократії.

Кожен банк намагається запропонувати унікальні технологічні рішення для залучення клієнтів. Ті установи, що не розвиваються, поступово втрачають свою актуальність і не можуть конкурувати з інноваційними гравцями ринку. Сучасні клієнти вже не уявляють своє життя без фінансових послуг, заснованих на новітніх технологіях. Це підтверджує значущість фінтеху як для банків, так і для кінцевих користувачів їхніх послуг.

Забезпечення тісної співпраці між державою, бізнесом і суспільством стане запорукою подальшого успішного розвитку фінтех-сектору в країні.

Література

1. Zhytar M.O Fintech Market in Ukraine: Features, Paths, and Prospects for Development. *European Scientific Journal of Economic and Financial Innovations*, 2024. №1(13), 4-12. DOI: <https://doi.org/10.32750/2024-0101>

2. Обушний С., Арабаджи К., Костікова К. Фінансові технології в Україні: шлях до інновацій та стабільності. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2023. №1(11), 59-72. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/181> (дата звернення: 19.11.2024)

3. В'язовий С. Fintech в Україні: шлях до інноваційного майбутнього безготівкових розрахунків. *Економіка та суспільство*, 2023. №54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-36>

4. Фінтех в Україні: тенденції, огляд ринку та каталог. URL: https://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf (дата звернення: 21.11.2024)

5. Руденко З.М. Вплив розвитку фінтех на банківський ринок в Україні. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2018. Вип. 2. С. 67-71. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0000972985> (дата звернення: 01.12.2024)

6. Top FinTech trends for 2024. KPMG. URL: <https://kpmg.com/xx/en/home/insights/2022/01/top-FinTech-trends-in-h2-2021.html> (дата звернення: 03.12.2024)

7. Національний банк України: *офіційний сайт*. URL: <https://bank.gov.ua/> (дата звернення: 15.11.2024)

8. АТ «Ощадбанк»: *офіційний сайт*. URL: <https://www.oschadbank.ua/> (дата звернення: 05.12.2024)

9. АТ «Райффайзен Банк»: *офіційний сайт*. URL: <https://raiffeisen.ua/> (дата звернення: 05.12.2024)

10. АТ КБ «ПриватБанк»: *офіційний сайт*. URL: <https://privatbank.ua/> (дата звернення: 05.12.2024)

11. АТ «Універсал Банк»: *офіційний сайт*. URL: <https://www.universalbank.com.ua/> (дата звернення: 05.12.2024)

12. ПАТ АБ «Укргазбанк»: *офіційний сайт*. URL: <https://www.ukrgasbank.com/> (дата звернення: 05.12.2024)

13. FinancesOnline. 10 FinTech Trends for 2024: Top Predictions According to Experts URL: <https://financesonline.com/FinTech-trends/> (дата звернення: 18.11.2024)

References

1. Zhytar, M.O. (2024), “Fintech Market in Ukraine: Features, Paths, and Prospects for Development”. *European Scientific Journal of Economic and Financial Innovations*. vol.1(13), pp.4-12. DOI: <https://doi.org/10.32750/2024-0101>
2. Obushnyy, S., Arabadzhy, K. & Kostikova K. (2023), “Financial Technologies in Ukraine: The Path to Innovation and Stability”, *European Scientific Journal of Economic and Financial Innovations*, vol.1(11), pp.59-72, available at: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/181> (Accessed 19 November 2024)
3. Vyazovyy, S. (2023), “Fintech in Ukraine: The Path to an Innovative Future of Cashless Payments”, *Economics and Society*, vol.54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-36>
4. USAID (2018), “Fintech in Ukraine: Trends, Market Overview, and Catalog”, available at: https://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf (Accessed 21 November 2024)
5. Rudenko, Z.M. (2018), “ The Impact of Fintech Development on the Banking Market in Ukraine”, *Sotsial'no-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrayiny*, vol. 2, pp. 67-71, available at: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0000972985> (Accessed 01 December 2024)
6. KPMG (2024), “Top FinTech trends for 2024”, available at: <https://kpmg.com/xx/en/home/insights/2022/01/top-FinTech-trends-in-h2-2021.html> (Accessed 03 December 2024)
7. National Bank of Ukraine (2024), available at: <https://bank.gov.ua/> (Accessed 15 November 2024)

8. JSC "Oschadbank": Official Website (2024), available at: <https://www.oschadbank.ua/> (Accessed 05 December 2024)
9. JSC "Raiffeisen Bank": Official Website (2024), available at: <https://raiffeisen.ua/> (Accessed 05 December 2024)
10. JSC "PrivatBank": Official Website (2024), available at: <https://privatbank.ua/> (Accessed 05 December 2024)
11. JSC "Universal Bank": Official Website (2024), available at: <https://www.universalbank.com.ua/> (Accessed 05 December 2024)
12. JSC AB "Ukrgasbank": Official Website (2024), available at: <https://www.ukrgasbank.com/> (Accessed 05 December 2024)
13. FinancesOnline (2024), "10 FinTech Trends for 2024: Top Predictions According to Experts", available at: <https://financesonline.com/FinTech-trends/> (Accessed 18 November 2024).

Стаття надійшла до редакції 12.12.2024 р.